

mis quibusque configere, et exigere ab his, per quos certamini præparantur, ut totis contra ipsos viribus utantur, cædi se vexari- que patiuntur: et si non inveniunt singulos pares, pluribus simul obiciuntur. Marcell sine adversario virtus. Tunc apparet, quanta sit, quantum valeat, polleatque, cum quid possit, patientia ostendit. Scias licet, idem viris bonis esse faciendum. *Ibid.*

Ece spectaculum dignum, ad quod respiciat intentus operi suo Deus. Ece par Deo dignum, vir fortis cum mala fortuna compositus: utique si et provocavit. Non video, inquam, quid habeat in terra Jupiter pulchrius, quam ut spectet Catonem, jam partibus non semel fractis, flantem nihilominus inter ruinas publicas rectum. *Ibid.*

Miserum te iudico, quod nunquam fuisti miser: transisti sine adversario vitam. Nemo sciet, quod poteris, ne tu quidem ipse: opus est enim ad notitiam sui experimento; quid quisque posset, nisi tentando non didicit. Gaudent magui viri aliquando rebus adversis, non aliter, quam fortes milites bellis. *Ibid.*

Quare Deus optimum quemque aut mala valetudine, aut aliis incommodis afficit? Quare in castris quoque periculosa fortissimis imperantur? Dux lectissimos militi, qui nocturnis hostes aggrediantur insidiis, aut explorent iter, aut præsidium loco deiciant. Nemo eorum, qui exeunt, dicit: Male de me Imperator meruit; sed, bene iudicavit. Idem dicant, quicumque jubentur pati timidus ignavisque febilia: Digni visi sumus Deo, in quibus experiretur, quantum humana natura posset pati. Hoc est propositum Deo, quod sapienti viro, ostendere hæc quæ vulgus appetit, quæ reformidat, nec bona esse nec mala; apparebit autem bona esse, si illa non nisi bonis viris tribuerit; et mala esse, si malis tantum irrogaverit. *Ibid.* IV, v.

Putata itaque Deum dicere: Quid habetis, quod de me queri possitis vos, quibus recta placuerunt? alii bona falsa circumdedit, et animos inanes, velut longo, fallacique somnio lusi: auro illas, argento et ebore ornavi: intus boni nihil est: Isti, quos pro felicitibus aspiciatis, si non qua occurrunt, sed qua latent, videtis, miseri sunt, sordidi, turpes, ad similitudinem parietum suorum extrinsecus culti. Non est ista solida, et sincera felicitas: crusta est, et quidem tenuis. Itaque dum illis licet stare, et ad arbitrium

suum ostendi, nitent, et imponunt: cum aliquid incidit, quod distorbet ac delegat, tunc apparet, quantum altæ ac veræ fœditatis alienus splendor, absconderit. Vobis dedi bona certa, mansura: quanto magis versaveritis, et tudique inspexeritis, meliora majoraque permisi vobis, metuenda contemnere, cupienda fastidire: non fulgetis extrinsecus, bona vestra introrsus obversa sunt. Sic mundus exteriora contempsit, spectaculo sui lætus. Intus omne posui bonum. Non egere felicitate, felicitas vestra est. *Ibid.* VI.

In sapientem non cadere injuriam.

Ad tantas ineptias perventum est, ut, non dolore tantum, sed doloris opinione vexemur, more puerorum, quibus metum incutit umbra, et personarum deformitas, et depravata facies; lacrymas vero evocant nomina parum grata auribus, et digitorum motus, et alia, quæ impetu quodam erroris improvidi refugunt. Injuria propositum hoc habet, aliquem malo afficere: malo autem sapientia non relinquit locum. Unum enim malum illi est turpitudine, quæ introire eo, ubi jam virtus, honestumque est, non potest. *SEN. L. de Constant.* IV.

Omnis injuria deminutio est ejus, in quem incurrit, nec potest aliquis injuriam accipere sine aliquo detrimento vel dignitatis vel corporis, vel rerum extra nos positarum: sapiens autem nihil perdere potest, omnia in se reposuit, nihil fortunæ credit: bona sua in solido habet, contentus virtute, quæ fortuitis non indiget. Ideoque nec augeri, nec minui potest. Nam in summum pertulit, incrementi non habent locum. Nihil eripuit fortuna, nisi quod dedit, virtutem autem non dat, ideo nec detrahit. Libera est, involabilis, immota, incommutata; sic contra casus indurata, ut nec inclinari quidem, neque vinci possit. Validus debet esse quod lædit, eo quod læditur, non est autem fortior nequitia virtute; non potest ergo lædi sapiens. *Ibid.* v.

AUCTORES.

Jeremias Drexelius in Rosis Marianis part. II, 1.

Joannes Busæus in Viridario V. eodem.

Franciscus Arrias X, III. Thesauri in exhausti. Tractat. I.

Antonius Gaudier de nat. perfect. part. IV, xi.

Jacobus Alvarez tom. II, lib. III, part. II, vi § 1.

Petrus Sanchez in regno Dei, p. VI, x.

PURGATORIUM.

QUOAD ESSENTIAM ET EXISTENTIAM.

Purgatorium est locus quidam a divina justitia in visceribus terræ destinatus ad purgandum fidelium defunctorum animas, in gratia Dei constitutas, nondum tamen satis integre a culpis expiatis, idque per ignem et alias penas, donec novissimum quadrantem exsolverint. *MANSI. I, IV, tr. LXXXVI, disc. II, n. 2.* Sive, est locus subterraneus, sive receptaculum, in quo animæ defunctorum pro peccatis quoad penam nequæ plene remissis satisfaciunt. *S. AUG. in Enchir.* cix. S. Anselmus illud describit: Quid est purgatorius ignis? post mortem purgatio erit aut nimis calor ignis, aut magnus rigor frigoris, aut aliud quodlibet genus penarum, de quibus minimum majus est, quam maximum, quod in hac vita excogitari possit. *S. ANSEL. in Eluc.*

S. Bernardinus Senensis de hoc purgatorio sic loquitur: Describunt Doctores, quod quatuor sunt purgatoria. De primo in quarto Dialogorum Gregorius mentionem facit, dicens: Quod est in Sicilia in monte Ætna, ubi navigantes sepe audire voces petentes eleemosynas spirituales, et temporales; et qui fuerunt ibi, dicunt, quod in illo monte semper ardet. Secundum purgatorium stat in centro terræ, in loco arcto, et privato: qui habuerunt proprium, arctum, et privatum amorem in hoc mundo plus, quam in Deo, dabitur illis locus arctus in centro terræ. Tertium Purgatorium reperitur esse in hoc mundo. Quartum est ignis. *S. BEN. Sen. to. IV, S. xv, extrav.*

Idem S. Pater quoniam in hoc purgatorio torqueantur, in hæc verba declarat: Prima veritas est, quod nullus vadit in purgatorium qui moritur in peccato originali; secunda veritas est, quod illi vadunt in purgatorium, qui sunt in aliquo peccato veniali, vel qui non fecerunt debitam penitentiam in hoc mundo pro suis peccatis. *Ibid.*

Penarum vero diversitatem idem Doctores

his verbis indicat: Quærent Doctores, quæ penæ, et quantæ sunt in purgatorio? Et dicunt, quod animæ dupliciter tormentantur in purgatorio. Uno modo, quia sunt private seu semota a consolatione Dei. Secundo modo, quia habent penas similes penis infernalibus, sed differunt ab animabus, quæ sepultæ sunt in inferno, in hoc quia damnati sunt in æternum, æternaque gloria Paradisi privati, et sentiunt æternam penam sine spe redemptionis, quia in inferno nulla est redemptio. *Ibid.*

Existentia Purgatorii probatur ab auctoribus quadruplici argumento. Primo, ex S. Scriptura, quod argumentum sic proponit Jacobus Munfordus in præclaro libello, quem de misericordia animabus præstanda scripsit. In secundo libro Machabæorum XII, legitur Judam Machabæum, facta collatione, duodecim milia drachmas argenti misisse Hierosolymam offerre pro peccatis mortuorum sacrificium, 43. At forte Scriptura solummodo refert, non vero approbat hanc Machabæi in milites suos demortuos pietatem? ino certe vel maxime approbat: sequitur enim in versu 46. Sancta ergo et salubris est cogitatio pro defunctis exorare, ut a peccatis solvantur. Commendat ergo Scriptura hæc ejus pietatem ut sanctam, commendat aut salubrem et imitatione dignissimam. Illud præterea ex hac historia constat, non solum Judam Machabæum credidisse, animas in purgatorio detineri, sed idem etiam credidisse Judæos omnes, quia tam liberaliter contribuerunt pecuniam suam, ut Sacrificium offerretur pro peccatis mortuorum, eo fine, ut a peccatis suis solverentur. Ado, quod in hodiernum usque diem Judæi omnes purgatorium credunt, et preces pro defunctis fundunt, ut ex eorum Ritualibus est manifestum. *JACOB. MUXSOA. in tr. de Miseriè animab. præfund. I, n. 2.* Secundo, auctoritate Apostolorum, uti S. Chrysostomus testatur, dicens: Non temere ab Apostolis hæc sancita fuerunt, ut in tremendis mysteriis defunctorum agatur commemoratio: sciunt enim illis inde multum contingere lucrum, utilitatem multam. Hæc Chrysostomus, cuius testimonio liquet, constitutas ab Apostolis fuisse orationes pro defunctis, ob ingens, quod ex orationibus nostris fidelium animabus provenit emolumentum. Tertio, auctoritate Ecclesiæ, quæ iis ipsis sæculis, quibus, si unquam alias purissimus fuit Religio cultus, orationes pro mortuis com-

probavit. S. CHRYS. *ho. LXIX, ad pop.* Constat hoc ex Concilio tertio Carthaginensi, cui subscripsit Sanctus Augustinus, quodque Synodus sexta confirmavit. Hoc enim concilium non solum numerat duos Machabæorum libros inter canonicas scripturas (Canonæ XLVII), sed decernit etiam in hæc verba: Ut Sacramenta Altaris non nisi a jejuniis celebrentur: nam si pomeridiano tempore defunctorum commendatio facienda est, solis orationibus fiat. Unde Sanctus Augustinus de hoc argumento sic loquitur: In Machabæorum libris, inquit, legimus oblatum pro mortuis sacrificium, sed etsi nequam in scripturis veteribus legeretur, non parva est universæ Ecclesie, quæ in hac consuetudine caret auctoritas, ubi in precibus Sacerdotis, quæ Deo ad ejus altare funduntur, locum suum habet etiam commendatio defunctorum. Quarto, auctoritate SS. PP. Augustini. Athanasii. Tertulliani, Cypriani, Ambrosii. Hieronimi apud Bellarminum de purgatorio: quos, licet in aliis errare posse credamus, nemo tamen nisi imprudentissimus dixerit, eos in illis rebus, quas ante oculos suos quotiè gestas conspexerunt, referendis errasse. S. AUG. *l. de cura pro mors. 1.* Quinto, ratione, cum enim, ut recte arguuntur citatus Munfordus, ex una parte certum sit, dari aliqua peccata venialia, eaque non satis in hac vita expiari; ex altera vero parte pariter ex Scriptura constat, nihil coinquinatum in cælum admitti, necessario sequitur, concedi aliquem locum debere, in quo animæ a talibus maculis mundentur. JAC. MUNFORD. *l. VI, n. 2 et 4.*

DIVISIO. — Dividitur Purgatorium *desiderii, et sensus*; hoc est, in quo animæ poenis sensibilibus ab igne aut alia re poenali cruciantur; illud est, in quo anima solo visionis beatificæ desiderio torquetur. De qua poena sic loquitur Viexmontius: O quanta poena est dilatio gloriæ! o quam amara est recordatio visus divinæ! maxime cum jam tempus Deo fructui advenit, et anima a pondere sui corporis absoluta facit; ipsi animæ gravioris multo est carere Deo, quam cruciari purgatorii igne. VIEXMONT. PARIS. VI. *Instit. ad pen.*

EX S. SCRIPTURA.

VERITAS SEU EXISTENTIA. — Educ de custodia animam meam, ad confitendum no-

mini tuo: me expectant justi, donec retribuas mihi. PS. CXXI. 8.

Si abluerit Dominus sordes filiarum Sion, et sanguinem Jerusalem laverit de medio ejus, in spiritu judicii, et spiritu ardoris. ISAIÆ. IV. 4.

Si ejus opus asserit, detrimentum patitur: ipse autem salvus erit, sic tamea quasi per ignem II. COR. III. 13.

Cum vadis cum adversario tuo ad Principem, in via da operam liberari ab illo, ne forte tradat te exactori, et exactor mittat te in carcerem. Dico tibi, non exies inde, donec solvas novissimum quadrantem. LUC. XII. 58.

Et erunt in omni terra, dicit Dominus: partes duæ in ea disperdentur, et deficient, et perita pars relinquetur in ea. Et duænam tertiam partem per ignem, et probabo eos, sicut uritur argentum, et uram eos, sicut probatur aurum. ZACH. XIII. 12.

Si quis autem superædificat super fundamentum hoc, aurum, argentum, lapides pretiosos, ligna, fenum, stipulam uniuscujusque opus manifestum erit. Dies enim Domini declarabit, quia in igne revelabitur, et uniuscujusque opus, quale sit, ignis probabit. MALACH. III. 3.

Sedebit conflagans et emundans argentum, et purgabit filios Levi, et colabit eos quasi aurum, et quasi argentum. et erunt Domino offerentes sacrificia in justitia. *Ibid.*

Eduxisti viuctos tuos de lacu, in quo non est aqua, in sanguine testamenti tui. ZACH. IX. 11.

Iram Domini portabo, quoniam peccata ei: donec causam meam judicet, et faciat judicium meum: educet me in lucem, videbo iustitiam ejus. MICH. VII. 9.

Donavit ei nomen super omne nomen; et in nomine Jesu flectatur omne genu cælestium, terrestrium, et infernorum, id est, purgantium animarum, quia, qui in inferno sunt, non genuflectunt, sed blasphemant potius nomen Domini. PHILIPP. II. 9.

QUALITAS. — Congregabuntur in congregatione unius facis in lacum, et cludentur ibi in carcere, et post multos dies visitabuntur. IS. XXIV. 22.

O vos omnes, qui transitis per viam, attendite, et videte, si est dolor, sicut dolor meus. THREN. I. 12.

Comprehenderunt me mala, quorum non est numerus: comprehenderunt me iniquitates meæ, et non potui, ut viderem Deum,

scilicet per visionem beatificam. PSAL. XXXIX. 13.

Cur faciem tuam abscondis, et arbitraris me inimicum tuum? JOB. XIII. 24.

Quantum glorificavit se, et in deliciis fuit, tantum date illi tormentum. APOC. XVIII. 7.

Secundum magnitudinem operis, visitatio eorum. IS. LV. 7.

Ignis, et sulphur, et spiritus procellarum, pars calcis eorum. PS. X. 7.

Flatus Domini, sicut torrens sulphuris succedens eam. IS. XXX. 33.

EX SS. PATRIBUS ET DOCTORIBUS.

VERITAS SEU EXISTENTIA. — Tria sunt loca, quæ mortuorum animæ diversi meritis sortiuntur, Infernus, Purgatorium, Cælum. In inferno impij, in purgatorio purgandi, in cælo perfecti. Qui in inferno sunt, redimi non possunt, quia in inferno nulla est redemptio. Qui in purgatorio sunt, expectant redemptionem. Qui in cælo sunt, gaudio gaudent ad visionem Dei, Christi fratres in natura, coheredes in gloria, similes in æternitate jucunda. Quia primi igitur redimi non possunt, tertii redemptionem non indigent, rectas, ut ad medios transeamus per compassionem, et quibus juncti fuimus per humanitatem. S. BERN. *de quinque region.*

Si post fundamentum Jesu Christi, non solum in tuo corde aurum, et argentum et lapidem pretiosum (si tamen habes aliquid auri vel argenti) superædificaris, verum et ligna, et fenum, et stipulam, quid tibi vis fieri, cum anima sejuncta fuerit a corpore? Utrum nam ingredi vis in Sancta Sanctorum cum lignis tuis, cum feno et stipula, ut polluas regnum Dei? an propter lignum, fenum et stipulam foris residere, et pro auro, et argento, et pretioso lapide nihil mercedis accipere? sed neque hoc æquum est. Quid igitur, nisi ut primum propter ligna ignis tibi detur, qui consummat fenum, lignum vel stipulam. ORIG. *h. VIII, in Lev.*

Accedens venerandus Antistes, preceam suam super mortuum peragit, precatur oratio illa divinam mentionem, ut cuncta dimittat per humanam infirmitatem commissa peccata defuncto, eumque in luce statuatur, et regione vivorum (vid. § 1. n. 5.) DIONYS. AROFAG. p. 3. VII, *Eccl. Hier.*

QUALITAS. — Qui in aliud sæculum distulit fructum conversionis, prius purgabitur igne purgationis. Hic ignis, etsi non sit æter-

nus, miro tamen modo gravis est; superat enim omnem penam, quam homo unquam passus est in hac vita, vel pati potest. S. AUG. *in s. de igne purg.*

Quia illum transitorium ignem omni tribulatione præsentis æstimo intolerabiliorum, non solum in farore æternæ damnationis opto non argui, sed etiam in ira transeuntis timeo correptione purgari. S. GREG. *in Psal. III, poenit.*

Si omnes, quæ in mundo cogitari possunt, poenæ, tormenta, afflictiones, minori, quæ illic in purgatorio habetur, poenæ comparantur, vel ut solatia eruant; mallet enim quilibet viventium, si illas experientia nosceret poenæ, usque ad finem mundi omnibus his simul sine remedio cruciari poenâ, quas omnes homines sigillatim ab Adam hucusque pertulerunt, quam uno die in inferno aut purgatorio, minori, quæ illic habetur, poena torqueri. S. CYRILLUS JEROSOL. *in epist. ad S. Aug.*

Magna afflictio in purgatorio est afflictio dæmonis irridenti; solet enim homini valde esse angustiosus cum videt inimicum suum insultare, et irridere de poenis ejus; et propter hoc Razias vir venerabilis, et magnæ opinionis in populo Israel, ne captus illudretur ab inimicis, projectus se ex fenestra inter turbas. S. ANTON. *tit. V, de purg.*

Dæmones sunt purgatorii, artem exercentes in animabus, quasi fallones in sordidius vestimentis. Verum si quis innesset vestimentis sensus, quid ea pati putas, cum pedibus calcantur, nitro perlauntur, omni modo tunduntur, et deraduntur? per quantos dolores maculas fixe inhaerentes. SYNOSTUS *Episc. Ptolemaid. ep. XLV.*

Nihil inter se differunt tormenta infernalis ab illis, quæ sunt in purgatorio, quia eadem sunt magnitudine; sed unum est, quod differre possunt, quia infernales finem non expectant, et purgatorii poenæ sunt cum fine. S. CYRILL. *in epist. ad S. Aug.*

Sed dicet aliquis: Non ad me pertinet, quam illa moras habeam periream. Nemo hoc dicat, Fratres charissimi, quia ille ipse purgatorius ignis durior erit, quam quod potest penarum in hoc sæculo aut videri, aut cogitari, aut sentiri. S. CÉSAR. ARELAT. *Episc. ho. VII.*

Tenebræ in purgatorio impediunt operationem, vincula evasionem, mendicitas so-

lutionem, ferrum afflictionem inducit. S. BONAV. in s. de mortuis.

S. Augustinus dicit, quod est tanta damnationum poena sensitiva, purgativa, et dolor, et sensus omnis generis tormentorum, quod in hoc mundo cogitari non potest, nec probari, nec aliter considerari, quia omnes poenae, quae possunt excogitari in hoc mundo, et poenae Christi, et omnium aliorum Martyrum, caeterarumque personarum, et creaturarum, nihil sunt respectu poenae Purgatorii, et tantum interest inter ignem nostrum naturalem ab igne Purgatorii, quantum differt ignis pietus a vero igne naturali. ap. Mansi, disc. II, n. 2.

S. Bonaventura de acerbitate poenae Purgatorii sic loquitur: In Purgatorio duplex est poena, una est damni de carentia divinae visionis; alia sensus de afflictione ignis; et quantum ad utrumque minima poena Purgatorii major est maxima poena mundi; istud patet de poena damni, quia affectus, quo desideratur summum bonum post hanc vitam ab omnibus sanctis, intensior est, quam aliquis affectus rei temporalis in vita, maxime cum jam tempus habendi advenit, ideo carentia ejus molestius toleratur. Istud etiam patet de poena sensus, quia cum dolor non sit essentialiter laesio, sed laesionis sensus, tanto magis dolet anima, quanto magis sentit sensitivum aliquid, ideo ab igne in ipsum agente maxime affligitur. Ratio acerbitalis poenae Purgatorii haec est, quia cum Deus magis quaerat emendationem, quam poenam, plus ponderat in poenitentia virtutem bonae voluntatis, quam poenam afflictionis. Unde plus ponderat Deus modicam poenam voluntariam in praesenti, quam multo majorem non ita voluntariam in futura, sicut plus valet modicum auri quam multum plumbi; unde oportet, ut, quod ibi deficit in voluntate, hic suppleatur in acerbitate. S. BONAV. tom. VII, comp. VII, III.

Futurum quoque est, ut quisquam corripiantur in ira tua: et ideo, Domine, flagella, seca, ure, purgatum me hic reddo, ut non corripas me tunc in ira tua. Corripiantur in ira Dei, qui Christum fundamentum habent, sed non tantum aurum, argentum, lapides pretiosos superaedificavit, sed etiam intermiscuit lignum, fenum, stipulas. id est, committunt quaedam venialia peccata graviora, et leviora, et ideo necesse est, ut hi tales in ira corripiantur, id est, in Purgatorio igne nunc interim ante diem judicii

ponantur, ut, quae in eis immunda sunt, per illum exurantur. Demum vero plenarium illarum acerbitalium aggravans subjungit: Nec immerito tantum imet iste hanc correctionem, quia attendit eam esse graviolem, quam quicquid unquam passi sunt latrones, vel sancti Martyres, vel quicquid gravius homo potest excogitare. VEN. BEDA. sup. Ps. XXXVII.

Hi qui temporalibus poenis digna gesserunt, de quibus Apostolus dicit: *Si cuius opus arserit, detrimentum patietur, ipse autem salvus erit, quasi per ignem, per fluvium igneum, de quo propheticus sermo memorat, et fluvius igneus currebat ante eum, per fluvium, inquam, igneum, et vada ferventibus globis horrenda transibunt. Quanta fuerit peccati materia, tanta erit trans-eundi mora; quantum exegerit culpa, tantum sibi ex homine vindicabit quaedam flammam rationalis disciplina; et quantum stulta iniquitas suggererit, tantum sapiens poena deserviet. Nec refert, quod iste locus de novissima mundi conflagrationis igne a nonnullis accipitur. Nam et ille divinae justitiae, potentiaeque instrumentum erit, et justorum reliquias sordes purgabit, atque adeo, quod de illo dixit, diceret de lustrali Augustinus. Et vero Paulinus Epist. 9, ad Severum, Purgatorium vocat ignem sapientem, et quodam in carmine ignem arbitrum nuncupat, scilicet quatenus pro cuiusque meritis vehementiam suam vel intendit, vel remittit, non suapte quidem sponte, sed divinae justitiae, cui omnino subicitur, arbitratu, et attemperatione. S. AUG. ho. XVI, de res. l. l, hom.*

Ignis ille purgatorius non minus calidissimum, qui unquam in hoc mundo exarsit, ignem calore suo superat, quam calidissimus ille ignis depictum in pariete, ignem suo excoelit calore. Ita ipse. Haec quoque ratio SS. Patres, quos antea protulimus, affirmant minimum ab igne lustrali cruciatum, acerbiolem esse maximum, qui hac in vita possit excogitari. Ex quibus omnibus D. Thomae sententia, nimirum minimam Purgatorii poenam, maxima hujus vitae, atrociorum esse, affirmari probata esse videtur, si quidem illa de acrimonia sua nihil remittat, quod aliqui Theologi volunt, ut videlicet pii manes eo citius purgantur, quo acies. S. THOM. in IV dist. XXXI, qu. 1, n. 2.

Venialia charitatis adjuncta possunt per aliquam poenam consumi, et ideo convenien-

ter secundum metaphoram significantur per illa, quae per ignem consumuntur. Et quia quanto aliquod peccatum est gravius, tanto difficilius purgatur; in peccatis autem venialibus invenitur unum altero gravius, ideo convenienter eorum diversitas significatur per diversitatem eorum, quae facilius, et tardius consumuntur ab igne. Et quia perfectio cujuslibet quantitatis ternario comprehenditur, propter principium, medium, et finem; ideo triplex differentia ponitur, quia sunt gravissima in genere venialium, et difficillime purgabilia, et haec per lignum signantur. Quaedam minima, quae per stipulam, quaedam media, quae per fenum significantur.

EX LIBELLO DE IMITATIONE CHRISTI.

Habet magnum, et salubre Purgatorium homo patiens, qui suscipiens injurias plus dolet de alterius malitia, quam de sua injuria: qui pro contrarietatibus sibi libenter orat, et ex corde culpas indulget: qui veniam ab aliis petere non retardat: qui facilius miseretur, quam irascitur: qui sibi ipsi violentiam frequenter facit, et carnem omnino spiritui subjungere conatur. Melius est enim peccata et vitia recedere, quam in futuro purganda reservare. L. I, XXXIV, § 2.

Si dixeris, te non posse multa pati, quomodo tunc sustinebis ignem Purgatorii. Lib. II, XII, § 2.

Si futuras Inferni sive Purgatorii penas cordialiter pendendes, credo, quod libenter dolorem et laborem suscineres, et nihil rigoris formidares. Lib. I, XXXI.

EXEMPLA CATHOLICA EXTERNA.

VERITAS SECUS EXISTENTIA. — B. Furseus vidit in via ad caelum maximos ignes, per quos necessario transendum erat, sed simul videbat illos, in quibus nihil combustibile erat, illasque transire, alios vero magis minus exori, prout plus vel minus materiae combustibilis, seu reatus afferebant. BEDA, l. III, hist. XII.

S. Mechthildis quondam vidit animam ejusdem defunctae, a Christo in hortum amoenissimum deduci, in quo multitudo animarum videbatur mensae assidentium, quibus apponebantur forcula suffragiorum, quae a

venientibus offerebantur. CARTI, de IV, novissimal. de Judicio anim. ar. 21.

Cum olim haeresis quaedam exorta fuisset, asserens defunctorum animas nihil pati, donec post resurrectionem corporibus jungantur, D. Hieronymus Eusebio olim suo discipulo apparens, jussit facium, quo pro indumento suo fuerat, trium virorum cadaveribus, qui ea nocte obierant, imponi; quo facto, illi coram omnibus, qui in Ecclesia conveniant resuscitati, confitebantur se a S. Hieronymo circumductos, et infernum, et Purgatorium vidisse, et post viginti dies iterum cum Eusebio decessuros, ceoque, si catholicam fidem amplexi dignam poenitentiam agerent, potituros. Quae omnia, cum, uti dixerat, evenissent, et praeterea illi poenarum recordatione indesinenter ferent, multi ex perversis iterum sanam doctrinam amplexi sunt. CYRILLUS HIEROSOL. in epist. ad August.

Mauritius Rotomagensis Episcopus post mortem templo inferentibus, resumpta, anima circumstantibus dixit: Ultima Pastoris vestri verba accipite. Naturaliter sum mortuus, sed ut, quae vidi nuntiarem vobis, revixi: nec diu superstes ero, quia dormire in Domino placeat. Ductores mei, quorum vestitus, vultusque longe pulcherrimi, sermoque jucundissimus erat, mihi versus orientem eunti pollicebantur Paradisum, Hierosolymisque peracta Sanctorum adoratione ad Jordanem tendimus, cuius aecolis comitatum nostrum augentibus laetitia mihi suborta est. Cum autem flumen transire maturarem, comites Dominum praecipisse affirmabant, ut peccata venialia, quae prius confessione non dilueram, pavore ex aspectu daemonum concepto purgarentur. Ex templo tantus telerrimorum spirituum exercitus, hastas acutissimas vibrantium, ignisque evomentium adstitit, ut aer totus fervens, flammisque videretur: quo spectaculo supra modum cruciatus sum. Ut igitur vestrae saluti consulatis hoc recepto habitu vobis dixi, statimque iterum expiravit. VICENT. XXV, IV.

S. Patricio Hybernis Evangelium, et ex illo Purgatorii penas annuntiante, cum plerique ad conversionem duriores pererent, exiit signum demonstrari, quod assererat, impetravit a Deo, ut locus aliquis designaretur, per quem in Purgatorium quoddam animarum transiret. Itaque Egneus miles ad extremum ingressus post alios plures, ductus a Spiritu ad omnia suppliciorum,

immanium loca fuit, et inaudita tormentorum exempla conspicuas, etiam purgationis locum subit, ac reversus, enumeratis omnibus, quæ viderat, poenarum purgatoriarum intolerabiles cruciatus, et diuturniora supplicia pronuntiavit. DIONYS. CART. ar. 9, de noviss.

Religiosa quædam Virgo cum in Monasterio D. Gertrudis defuncta esset, vidit ipsa Gertrudis animam ejus in loco admodum lucido mirifice exornatam consistere, cui etiam Christus adstabat, et quinque vulneribus suis sensus ejus nova suavitate dulcedine recreabat, eamque blande consolabatur. Dixit itaque Gertrudis ad Dominum: Cum tu Deus totius consolationis huic tam amabilem serenitatem exhibeas, quid est, quod ipsa mæstiori vultu appareat, et gravamen interuenem ostendit? cui Dominus: Ex hac mea præsentia, anima, quam cernis, non nisi delectamenta mee humanitatis percipit. Unde et plene consolari non potest: sed ubi a negligentis præteritæ vitæ purgata fuerit, ego eam in præsentia jucundissimæ Divinitatis mee perfecte consolabor. Ad quæ iterum Gertrudis: Numquid, Domine mi, miseratio tua non prævallet filiam tuam (cui ab infanzia dederas pium cor, et benignam voluntatem erga homines) nunc absolere ab omni negligentiarum impedimento? Respondit Dominus: Pietatem cordis ejus, benignamque voluntatem abundantissime remunerabor, sed oportet, distante justitia mea, ut omnis macula abstrigatur. Et quasi blandiendo tenens mentum puellæ adjuuxit: In hoc sponsa mea libentissime consentit justitiæ meæ; quia, cum plene purgata fuerit, gloria Divinitatis meæ jucundissime fruatur. Ad quæ verba illa benigno vultu annuit. Postea S. Gertrude offerente sub missa pro eadem puella salutarem hostiam, quæ a Sacerdote elevabatur, dixit anima: In veritate certum esse experior, nullum quantumlibet exiguum bonum in homine carere remuneratione, nec ullam quantumvis parvam culpam esse, quæ non purgari debeat ante vel post mortem. Quia enim sacram communionem libenter accepi, dum in terris vivebam, nunc magnum remedium obtineo de Sacramento Altaris pro me oblato. Et quia tum benignam voluntatem ad omnes homines habui, mo lo multo citius juvat me oratio pro me fusa. Insuper etiam æternam remunerationem expecto, quam in cælo recipiam. Sieque sursum ferri anima videbatur,

sublevata precibus Ecclesie. BLOSIUS, mon. spir. XIII.

QUALITAS. — S. Gregorius narrat, quemdam post visa tormenta reorum, gaudia electorum, ad corpus rediisse, dixisseque, quod, ponte periculoso superato, viderit amoenissimum campum, et pratium vires, in quo hominum candidatorum mansiones erant, tantusque suavitatis odor, ut omnes satiaret. S. GREG. I. Dial.

Cum Clericus quidam Coloniensis equo fluvium transiret, S. Severianus Episcopus paulo ante defunctus, et jam miraculis e sepulchro editis clarus, frænum equi apprehendit, manumque porrigi jussit; quod cum Clericus fecisset, ipse eam aquæ cum tanto dolore immerisit, ut mox omnes carnes dilaverint, solaque ossa apparuerint. Quærentem vero causam tantæ poenæ Clerico, respondit, se ob Horas Canonicas suo tempore non recitatas tantis poenis adjudicatum fuisse. Postea restituta Clerico manu præcepit, ut eum aliorum Clericorum precibus commendaret, et disparuit. SORTES, tom. VII.

Drihelmus cum post mortem ab Angelo in vallem immensam et horridam deductus, gravissimis animas ex cruciari tormentis videret, et modo in ignem, modo in rigentes aquas projici, quærens, an non hic damnatorum esset locus, audivit, non illorum, sed purgantium animarum esse locum; eorum præcipue, qui serius de peccatis penitentiam agerent. Unde ipse miris corpus cruciatibus affligens, causam tantæ severitatis querentibus respondit: Ehen, sinite me, graviora sunt, quæ vidi. BEDA, l. V, hist. Angl. cap. XIII.

Puer quidam novem annorum ob non solutos novem obolos, quos a familia mutuos acceperat, Purgatorii poenis adjudicatus, de earum acerbitate a matre, cui apparuerat, interrogatus, respondit: Si omnes carbones, quos carbonari in universo mundo a tempore natiuitatis usque fecerunt, in uno cumulo arderent, et tu dilecta mater mea in medio cumulo stares et arderes, non tantas poenas susineres, sicut jam in Purgatorio sustineo. SPEC. EX DISC. IX. ex CI.

Monachus quidam ad Purgatorium in extremis ductus, vi ille animas quasdam acuminatis veribus affixas ad modum anseris assuri, tortorum vero alios foliibus assiri, animare, alios defluentem ex corpore adipe excipere, iterumque illis superfundere: quasdam vero animas in alio loco quodam

modo quiescentes vidit, quos an nosset, quærens Angelus, negante illo, respondit, priores esse Fratres Ortilis tui, qui disciplinam Monasticam parum observassent; posteriores vero, qui aut minus deliquerint, aut certe jam prope pro poenis satisfecerint. VINCE. BELANG. VII. CIV.

Alius quidam Monachus admodum pius, cum in mortis excessu positus vidisset tormenta Purgatorii, reversus ad se dixit: Nulla hominis lingua exprimere, nulla ætimatione concipere potest varietatem, multiplicationem et gravitatem suppliciorum, quibus me aspiciente purgandi subdantur. Testis mihi est Deus, quia si quis me, et cunctos charos meos afficeret omnibus injuriis et poenis, quas possunt homines in hac vita tolerare, vel etiam occidisset, et viderem eum deputari tormentis a me conspectis, ego milles, si fieri posset, mortem pro ejus erptione subire paratus essem; adeo poenæ illæ, quas in Purgatorio vidi, excedunt mensuram, et roodum cuiusvis doloris, angustie, amaritudinis ac miserie hujus vitæ. BLOSIUS, in molni Spir. XII.

Hugo Abbas Cluniacensis per triduum in vinea post mortem detentus sedit, quasi ex itinere fatigatus, dum resumeret vires, et pedum pulverem abstringeret. SORTES 29 April.

Bellovacensis refert, Angelum quendam viro cuidam apparuisse, eique dixisse, quod si tunc mori vellet, unico tantum die in Purgatorio moraturus esset; secus autem, longam, et dolorosissimam toleraturus esset infirmitatem. Elegit igitur statim ex hac vita migrare; sed audite, quid tandem contigerit. Cum idem Angelus paulo post mortem ad animam intra flammam Purgatorii hærentem, eandem consolaturus accessisset, anima se ab ipso graviter deceptam fuisse, conquesta fuit, eo quod jam non una die, sicut Angelus promiserat, sed multis annis in hunc locum derelicta fuisset. Cui Angelus respondit: Ita quidem tibi videtur ob tormentorum acerbitatem, cæterum vero ex viginti quatuor horis, quibus in hisce poenis commorari debes, non nisi una solum hora præterit. Tunc anima Angelum instanter rogavit, ut se apud Deum precibus suis interponeret, ut denno in hanc vitam redire posset, promptam se offerens ad omnium atrocissimorum tormentorum carnificinam, toto futuræ vitæ tempore, pro divinæ voluntatis arbitrio tolerandam. BELLOVAC. l. spec. mor. v. I, dist. x.

S. Cyrillus scribit, se ab uno ex tribus mortuis per S. Hieronymum resuscitatis sequentia intellexisse: Quales putas creoli esse poenas paratas non solum damnatis, sed etiam in Purgatorio existentibus? ad quod ego: Puto, quod majores sint poenis præsentis vitæ. Et ille: Si omnes, quæ in mundo sunt, poenæ, tormenta, et afflictiones comparentur minori poenæ, quæ illic habetur, velut solatia apparebunt. Mallet namque viventium quilibet, si illas per experientiam nosceret, omnibus poenis his simul sine remedio cruciari usque ad finem mundi, quas omnes homines ab Adam, usque in præsens sigillatim perpessi sunt, quam uno die inferno, aut Purgatorio affligi minori poenæ, quæ ibi habetur. Et paulo post acerbissimum quoddam indicat tormentum dicens: Tanta poenæ est, dæmones intueri, quod unusquisque mortuum potius se præberet ardentibus flammis arsurum, quam jugiter oculis formas illorum vellet inspicere, quorum formis nihil poeniosus, nihil horribilius potest excogitari. DION. CARTH. l. IV, non. p. 3, a. XIX.

Petrus Cluniacensis sequentem narrat visionem: Pervenimus in regionem spatiosam, visu valde horrendam, in qua fuit multitudine innumrabilis inenarrabilibus suppliciorum immanitibus exposita. Innumera-biles poenarum species vidi ibi; hi enim torquebantur; hi in sartagine frigebantur; hi unguibus sulebantur, usque ad dissolutionem compagum. Alii puniebantur in balneis confectis ex pie, et sulphure, aliisque liquaminibus ex ære, plumbo, aliisque metallis, cum fetore horrendo. Quosdam vermes monstruosi, dentibus venenatis rodebant, Et hæc quilibet omnia in primo Purgatorio ipsum vidisse scribit. De secundo vero Purgatorio in hunc modum refert: Vidimus profundissimam vallem, in qua erat flumen altissimus, quod nebulam indicibilis exhalabat fetoris. Erat quoque in ea ignis, qui videbatur usque ad cælum pertingere; atque ex alia parte fuit tanta immanitas frigris, ut nihil poenialis ea me conspexisse putaverim. Ibi erant innumerales animæ, quæ nunc in flumen illud fetidissimum mergebantur, nunc inde erumpentes, ignibus involvebantur, ac inde excentes asperim frigris tradabantur. Tandem in alterum descendit Purgatorium, de quo sequentia refert: Post hæc venimus ad tertium Purgatorii locum, qui ultra, quam mente concipi

potest, horribilis exitus et poenalis, imo nulla lingua exprimere posset minima loci illius supplicia. Venimus ergo ad maximum campum, quem operiebat chaos horrendum, cui admixtus fuit fluvius sulphureus immensi fetoris, nebula quoque et flamma instar picis nigerrima spargebatur confusa per campum: planities campi scatebat multitudine vermium; vermes illi super omnem aestimationem erant horribiles, monstrosi, deformes, aspectu pavendi, et narius ignem execrabilem spirantes, qui turmas miserorum voracitate insatiabili lacerabant, et super miseros illos demones cursabant, ac more insanientium saviebant in eos, atque per ferramenta ignita, eos frustatim per singula membra trucebant; nunc omnem carnem usque ad ossa funditus abradebant; nunc igni injectos liquefecerunt velut metalla. Parum est hoc, testor Deum, imo tanquam nihil, quicquid dicere nitimur de poenis loci illius. In brevissimo enim temporis spatio intuebar eos, centum vel amplius poenarum diversitatibus quasi annihilatos, et mox restaturos, et iterum fere in nihilum redactos. *Ibid.*

In Promptuario exemplorum legitur, quod, dum ex duobus Religiosis, qui familiares invicem amici erant, uni morti vicino revelatum fuisset, quod in Purgatorio eo usque moraturus esset, donec pro ipso aliquod Missae Sacrificium offerretur, alterum Religiosum amicum rogarit, ut postquam animam exhalasset subito pro se Missam celebraret; quod cum in punctualiter adimpletisset, anima, per illud sacrificium liberata, priusquam in caelum conscenderet, eidem amico apparet, de dilata nimium Missae celebratione graviter lamentata fuit, credebatur enim se viginti annis intra Purgatorii flammam fuisse commoratum, cum tamen non nisi illo temporis spatio in eo fuisset, intra quod Missa de requiem absolvi poterat. *MARST, disc. III, n. 4.*

Roverius, PP. Capucinorum historicus anno 1586, memorat. P. Constantinum a Salvatore, virum plane sanctum, nonnullis post obitum diebus Patri eundem apparuisse, et de salutis suae rebus interrogatum, inter alia haec dixisse. Heu! Heu! frater quam districta Domini iudicia sunt, atque ab hominum sensu ac sententia longe remota? Quae enim viventibus virtutes videntur, a Deo plerumque, qui recte omnia metri novit, vitia reputantur. Ego quidem Dei miseratione sa-

litem consecutus, jam caelesti gloria fruor, verumtamen in purgatorio igne triduo poenas exsolvi, quas trium millium annorum spatium diuturnitate aequare visa sunt. Tum geminam eorum causam reddidit: prior, quod diuturno in regimine non paucas maculas, quas nec maculas putabat contraxisset; altera nominatim, quod in animi relaxationibus indulgentior aequo in subjectos fuisset, unde nonnulla dissolutio enata esset. Aliam historiam narrat idem Auctor anno 1567, de quodam alio fratre defuncto, cui dimidiatae horae intervallum, quo Missa pro eo facta fuerat, plus anno durasse visum sit. *JAC. HAUTINUS, in patroc. s. l. l. n. 303.*

Sodalis quidam Parthenius ex Paraquaria de vitandis levibus noxiis saepe admonitus, etiam intentato purgantis ignis terrore correctionem negligebat, quando super placuit, hac eum ratione ad officium vocavit. Nocte quadam splendidos juvenes sibi astare conspicit, cum isque medium virum et Societate. Tunc illi, nunc, inquit: Te docuimus, quam non contemendam sint piculares flammæ; correptumque statim in ardentem rogam conjiciunt, quinta post, ut aiebant, die extrahendum: flammam ille vix senserat, cum exclamare cepit, se per plures annos in his jacuisse. Falleris, reponunt, nondum dimidiati quadrantuli pars effluxit; disce deinceps illas non flocci pendere; hisque dietis sese sublaxare. At ille totus sudore diffluens, et adhuc aestuans ad lucem usque, scilicet meliora proponens, postque insigni noxarum correctione ostendit non inane visum fuisse. Ita litteræ Paraquarienses anni 1630. Quod totum cum citra mortem, extraque Purgatorium peractum sit, scilicet vi imaginatricis facultatis, omnino credibile est, priorem narrationem eodem pacto accipiendam esse, maxime cum Carthusianus referat, Franciscanum quemdam virum aliqui in clytæ virtutis, nocte quadam, in spiritu, ut aiunt, post matutinas preces sensitisse purgantes flammam, cumque ante pulsam ad primam sibi redditus esset, existimasse centum et quinquaginta annis sese in his versatum fuisse. *Ex lit. Paraque anno 1630.*

Cum B. Wilhelmus Villariensis Abbas in Brabantia ad generale Capitulum iter arripisset, accidit, ut quidam conversus infirmitate praeagravatus Superiorem advocans, eidem, confiteretur quoddam inter cetera peccatum, cujus absolutionem Abbas sibi

reservaverat. Quo audito, Superior existimans, mortis non imminere periculum, dixit ei, quod peteret ab Abbate suo absolutionem de illo delicto. Quid moror; ingravescente infirmitate ex hac vita discessit in vera contritione, et afflictione cordis; quod quidem ita inopinatio accidit, ut nec superiorem vocare, nec confessionem reiterare valeret. Cum autem Abbas de Capitulo rediisset, et sequenti die orationibus, et sanctis meditationibus vacasset, spiritus defuncti nuper conversi apparuit illi. Porro Abbas viso illo, et praemisso Benedicite, inquirere cepit de statu suo. At ille, cum recessisset, inquit, a nobis, mandatum asepi a Superiore in confessione, quod peterem a te benedictionem pro hoc delicto: ecce venio, et tuam benedictionem instanter exoro, et desidero. Qua accepta ab Abbate, iterum requirit defunctus, quid debeat facere, ut ab illa culpa mundaletur. Cui Abbas: Praecipio tibi, inquit, quod permanes per annum integrum in Purgatorio. At ille exclamare cepit, et dicere: Heu me! Pater, quare tam duram tulisti contra me sententiam. Ego potius eligerem septem annis ignita fornace Villariensi cruciari, quam per unum integrum esse in Purgatorio: et Oratio Dominica semel dicta sufficisset. His auditis, Abbas vehementer contristatus absolvere eum voluit a simili poena. At ille, non est, ait, in tua potestate liberare me: tu tuam sententiam tulisti, lata permanet: precibus autem, et aliis obsequiis evadere potero poenam istam; et his dietis, subito non comparuit. Abbas vero intrans Capitulum narravit Monachis quae facta fuerant circa mortuum fratrem, rogans eos per viscera misericordiae Dei, quibus visitavit sedentes in tenebris, et in umbra mortis, quatenus rogarent Dominum pro ipsius liberatione, et ut deinceps cautius se haberent in confessionibus audiendis, et in poenitentis injungendis, admonuit. *HENRIQ. in stor. SS. Cisterc.*

Quo R. P. Stanislaus Kolocka, Ordinis S. Dominici, viro inter suos sanctimoniae laude illustri, anima quaedam fratris nuper defuncti videndam se praebet, iacessit illum cupidius sciendi, quantae esset acrimoniae ignis ille, quo anima aiebat se flagrare. Ad haec, igitur alii, respondit, auræ tenuis locum tenent, si cum ardore meo componantur. Tum Stanislaus experiri se velle ait, illum in corpore mortali cruciatum, modo vel sic aliquid decedat poenae peccatis suis debita. Et ani-

ma, non est, inquit, mortalium infirmitas ferendo tantam acerbiteriam: si tandem perstas in sententia, volam manus expande, et sudoris mei guttulam excipe, ac me sacrificiis tuis juva, fratribusque suade fugam noxarum, quibus tanta poena redditur. Protendit ille manum, et igneam velut lacrymulam excepit, subitoque immensi doloris impatiens vociferari cepit, ac semianimis in terram corruit. Accurrere fratres clamoribus et ejulatibus exiit, eumque prope jam defunctum reperere, crebrisque fomentis animam retinere fugientem. Interea causam tanti doloris percunctantur: aperit Stanislaus, admonet officii, ne pari poena pleantur, jubet causam ac sensum postea divulgari. Annum superstes fuit, et per integrum doloris illius reliquias persensit, ac tandem piissime finit. *Baovrus, ad annum 1590, n. 26.*

S. Gertrudis quadam vice orans pro anima Fratris Hermannii Conversi, nuper defuncti, cum perquireret a Domino, ubi esset, Dominus respondit: Adest, propter orationum vim, quae modo pro eo devotius funduntur, advocavimus eum, ut aliquoties opuletur nobiscum. Hinc apparuit Dominus tanquam Paterfamilias sedens ad tabulum, super quam videbatur praesentari totum, quod pro anima illa fiebat in oblationibus, orationibus, desideriis et similibus. Apparuit etiam anima jam dicta, sedens in fine tabulae mœrenti animo, et vultu dejecto, velut nondum purgata, nec digna, quae jucunda contemplatione amabilis vultus Dei consolaretur. Videbatur tamen ex eo aliquantulum serenari, quod ex oblationibus supradictis aliqui quasi vapor de calidis fereulis exiens, ad ipsam reflectebatur, unde mirifice recreabatur. Et post nonnulla sic auctor: Ex his omnibus, sed et maxime ex affectu supplicantiu de hora in horam semper amplius serenata, cepit magis magisque convertere, et levare oculos ad jucundissimum lumen beatificantis divinitatis, quod irreverberato intuitu aspexisse, est omnium gravissimum etiam memoriam graviter decessisse, et abundantiam bonorum aeternae beatitudinis immarecessibiliter inchoasse. Ista vero, quae pro ipsa orabat, cum videret eam in tali statu quiescere, requirit ab ea dicens: Pro qua culpa nunc maxime gravaris? Et anima: Propter propriam voluntatem, et proprium consilium, nude et pro eo nunc tantum gravamen conscientiae perfero, quod

si in unum redigerentur omnium mortalium cordium gravamina, simile mihi non videretur illi, quod sentio. Tunc ista: Quali remedio posset tibi subveniri? Et anima: Si quis cogitaret me pro his gravatam, et caveret sibi a similibus, multum mihi gravamen allevaret. HAVIUS. l. I. n. 144.

Anima cujusdam juvenis post mortem apparuit S. Mechthildi, a qua interrogata, utrum penam aliquam sentiret, respondit, se nullam penam sentire, nisi quod amantissimum Deum suum non videret, quem ingenti et ineffabili desiderio conspiciere cupiebat: dicebat enim, quod anima, mole corruptibilis carnis adhuc gravata, multum impeditur necessitatibus corporalibus, nunc comedendo, nunc aliud faciundo, nunc cum hominibus conversando; sed anima pia, quae corpore soluta est, quia Deum summum bonum jam magis cognoscit, inestimabili ejus flagrat desiderio. *Ibid.* n. 141, ex *Blosio*.

Eadem virgo Mechthildis aliqua de spiritu producta est in hortum amoenissimum, caelo vicinum, ubi erat copiosa multitudo animarum, quae non aliam poenam sustinebant, quam vermem conscientiae, unquamquamque vehementer arguentis, quod benignissimo atque dulcissimo Deo suo fidelis non fuerat: unde et ad eum post mortem sine impedimento pervenire non poterat. Qui quidem vermis animam non deserit, donec illa intret in plenum gaudium Domini sui. *Ibid.* n. 142.

Romae Concionator quidam insignis inter concionandum aseruit, nuper cuidam sanctae personae revelatum esse, Salomonem ad haec usque tempora acres penas in purgatorio subiisse, at jam iam absolutis abiisse in caelum. Obiit autem Salomon juxta Salianum anno ab orbe condito 3059, ante Christum 994, adeoque sic in purgatorio fuit annis bis mille sexcentis, III. *Reg.* II.

In Provincia Gallo-Belgica anno 1050, in Caenobio Insulis adiacente religiosus senex festi S. Caeciliae privilegio in somno vidit religiosum armis igne rubentibus cooperatam: quem cum rogaret, quis esset, respondit, se illius loci religiosum esse, et jam quadraginta annis sub his armis arsisse, ac decem insuper superesse; causam poenae esse, quod aequales despexerit, et alienae famulae detraxerit, ad usus proprios aliqua sumpserit, ideo ejus se preces poscere. *In libello suppl. anim. purg.*

In Chronica S. Francisci legitur lib. IV,

cap. VII, fuisse quandam sanctitatis celebrem ejus Ordinis mortuum, pro quo cum omnes altero die Sacrum fecissent, excepto uno, qui quidem, cum crederet virum tam sanctum ea ope non egere, pro eo non fecit; altera nocte apparuit huic mortuus, et questus est, se defectu hujus Sacri pati diutius; is vero veniam petit, causasque praetermissi Sacri recenset. Cui alter: Lounge omnem rationem humanam superat, quam rigide Deus ibi judicet, punitque quidquid hic non plene est expiatum. MART. *Rom.* VIII.

CAUSA PURGATORII. — Justus Monachus, eo quod tres aureos per proprietatem servasset, etiam dimissa et castigata jam culpa, triginta dierum Purgatorium sustinuit. *Spec.* ex *dist.* I, ex. 74.

Quidam Pater ex S. Domini Familia mense integro in Purgatorio morari debuit, propter familiaritatem cum secularibus nimiam, et solatia ex iis hausta. *Ibid.* *dist.* 7, ex. 57.

Ludovicus II, Imperator post triginta annorum spatium a morte elapsum apparuit filio, dixitque: Adjuro te per Dominum nostrum Jesum Christum, ut me eripias ab his tormentis, in quibus delinco, ut tandem aliquando vitam aeternam habere possim: et tamen tantopere pietati addictus fuerat, ut Pii cognomentum obtinuerit, BARON. l. X, anno 874.

Soror S. Damiani post obitum fratri apparsit dixit, se quindecim diebus in Purgatorio graves penas dedisse, quod aliquando in cubiculo suo cantus chorizantium in platea cum aliqua dulciline audivisset, nec penitentiam egisset. *Spec.* ex. d. 9 ex. 111.

Quaedam Abbatissa S. Birgittae apparsit, ferro reti gravata apparebat propter regularum transgressionem; ignea vero lingua propter levitatem in verbis; et plumbeis manibus et pedibus propter bonum exemplum neglectum. *Lib.* VI, *revel.* XXXI.

Quidam Episcopus propter detractiones sui Clerici libenter audivit, et non castigatus, post mortem graviter a factore, qui ex inferno a dicto Clerico prodierat, punitus est. *Spec.* ex. *dist.* 6, ex. 35.

Religiosus quidam socio apparsit dixit, se in Purgatorio torqueri, eo quod res antiquas, quando novae oblatae sunt, abscondisset; petit proutque, ut per Abbatem absolveretur; quo facto letissimus et clarissimus iterum apparuit cum candida turba

eorum, quibus Angelus crucem praetulerat, cum eaque se in caelum abire dixit. *Ibid.* *dist.* 9, ex. 34.

In Bononiensi Provincia quidam Capucinus in culinam ad calefaciendum se confertens, vidit in primis duos caeruleos carbones praeparantes, tum Fratrem Capucinum veru suffixum a tertio assari, quod ligna inutiliter combussisset, et paupertatis curam exigentem etiam in aliis habuisset. *Ex annuis Capuc.* 1603.

Quidam in Purgatorio punitus est, quod ad versum *Gloria Patri* caput ex praescripto non inclinasset. *Annal. Cistercens.*

Cuidam aegroti Fratri apparsit Abbas cum quindecim aliis Fratribus dicebat, ipsos graviter puniri in Purgatorio propter distractiones in oratione admissas, neque liberari posse propter negligentiam Fratrum in oratione pro ipsis fusa. *Spec.*

Cyprianus a monte Cervino Guardianus Capucinatorum noctu secelens Eholi in templum, deprehendit ibi Fratrem jam pridem mortuum, in angulo orantem et dicentem, quod ibi Purgatorium haberet, eo quod orationi negligenter in eo loco vacasset, nec debitum SS. Eucharistiae cultum exhibuisset: liberatum tamen iri, si in privilegiato Altari pro ipso Sacrum fieret. *Annal. Capuc.* An. 1584.

Hugo Victorinus apparsit post mortem socio dixit, propter disciplinam recusantem vix daemone in inferno fuisse, a quo non ictum in transitu per Purgatorium acceperit. *Contemp.* l. II, *apum* XVI.

Quidam ob lodicem a peregrino donatam eo fine, ut pro eo oraret, cum hoc facere neglexisset, eadem lodicem in purgatorio graviter punitus est. *Cesar.* l. XII, XLI.

Quaedam Montalis Carmelitana debebat sedecim diebus haerere in Purgatorio, quia ob respectus humanos non monuerat Superiores Monasterii de re aliqua, ad quam se inspirari sentiebat. *Vita S. Mariae Magd.* de *Pozze.* LXIV.

Justinus Clericus, qui Fratris criminum ad Guardianum amarulento animo detulerat, eidem in horto ambulanti dixit, se ob hoc peccatum in periculo damnationis fuisse, et triginta annorum Purgatorio adjudicatum. *Annal. capuc.* An. 1563.

Frater Antonius Bononiensis laicus, vir facetus, quindecim ab obitu diebus Fr. Angelo Teutonico apparsit dixit, se, li-

cet in servitio peste morientium occuberit, tamen, quia Frater sua garrulitate a severioribus sermonibus avocasset, ne tempestive ad horas Canonicae veniret, quindecim diebus quotidie super ardentem prunas Patavio Veronam quinquaginta mille passibus distantem ambulare coactum fuisse. *Ib.* 1576.

In Conventu Astensi, Sacerdos post triduum a morte, Guardianus ad communia loca eunte, flebilem vocem emisit, et adjuratus dixit, se in illas sedes omni ferro candenti ardentes compulsum, eo quod signo ad horas Canonicae dato, in illa prius loca se contulisset. *Id.* 1573, n. 38.

In Romano Conventu, dum quidam noctu lucernam accensurus in culinam se confert, tres ibi defunctos Fratres ostendit, qui facies ac linguas ardentem, prunas reptantes, semistas geriebant, causamque roganti dixerunt, id se pati, quod eo in loco saepe de absentibus murmurasset. *Ib.* 1608, n. 63.

S. Udalricus Purgatorium transire hac sola de causa debuit, quod Adalberonem nepotem suum sibi in Episcopatu substituerit, licet eo prius mortuo non successerit substitutio. *Stapl. Do.* II, *post Epiq.*

Vitalina Virgo sanctissima S. Martini Episcopo apud sepulchrum ejus quarenti, num Dei praesentia fruere, respondit, se nondum frui, eo quod Feria sexta, qua mundi Redemptor passus est, caput abluisset. *Lanc. op.* XVI, n. 197.

Apud Abbatem Blosium c. VI. Monialis, defunctus amico superstiti videndum se praebuit, et se ideo in expiatoris cruciatibus ardere dixit, quod in frequentando sacrae synaxis Sacramento fuisset negligentior, eximi se inde posse, sanctissimi illius Sacramenti sumptione devota; communicavit (quanto vero ardore, sic monitus) amicus pro amico, et postridie illum gratias pro beneficio agentem vidit. Si S. Nicolai Tolentini pane, vel agnis Dei, vel reliquiis ignes extinguuntur, id quod saeculorum monumenta loquuntur, quid non poterit panis iste, qui Deus est? Blosius, vi.

Gonzaga in Provincia Canariae in Conventu conceptionis Beatae Virginis Joannis de Via meminit, qui sub Anno 1541, excessit. Is Ascensio Novitio suo, dum aegrotaret, ministro, tertio adfuit, et quis esset roganti respondit: Frater Joannes de Via ego sum, qui ex maxima Dei misericordia caelicolis adnumeratus existo. Verumtamen

ne id statim assequar, impedimento sunt quædam defunctorum officia a me oblivioni tradita. Quamobrem a te obnixè peto, ut ea quamprimum ex charitate persolvenda cures. Dixit visa et audita loci Præfecto Novitius, et curata sunt omnia diligenter. Tum Ascensio Novitio SS. Fransisco et Bernardino comitatus Joannes de Via iterum adfuit cælesti lumine copioso illustratus, et actis tenerrimis pro p. æstita opera gratis videri desit, quia ad patriam transit ad videndum æternum Deum. GONGAZA, p. 4.

Quidam Monachus preces pro alio post mortem persolvendas assumpserat, sed quia eas persolvere neglexerat, paulo post extinctus, et in purgatorio præcipitatus, non prius inde dimissus est, quam communi omnium devotione fuerat liberatus. S. PETRUS, *Domian. ep. 6.*

Apud Vigliam dixit avunculus, se quidem jam e Dei Judiciis sententia cælesti libertate donatum, sed ob socordem nepotis in iis, quæ juxta testamenti vim curanda erant, suffragii oblivione multa passum. Tu vero, inquit, ad nepotem, in penam oblivionis tuæ alterum tantum patieris, supra omne id, quod passus sum ego, præter ea, quæ pro tuis culpis pati alias debes. Dicebat ille et penitentis facti nepos rite confessus etiam illam negligentiam suam, in lectum decidit æger, inde in mortem. NADASI.

Pater Joannes Major narrat, Cisterciensem quemdam cætera probum Religiosum, ob eam tamen, qua Diaconatum cupiebat, ambitionem penas in purgatorio de isse. Adverte vero ad id, quod ille fratri Sacristæ, cui apparuit, dixit: Quodque adhuc gravius, absque condigna penitentia hujus delicti de corpore exivi, quia nec lauti ponderis hoc fore putabam, quanti post mortem inveni. *Spec. ex V. Defuncti. c. II.*

Modica res videbatur Joanni Pico Mirandulano Comiti, negligere talentum ingenii, et tamen apud Delrium lib. II, disquisitionum, quæst. XXVI, sect. 5, a morte apparuit, et dixit, torqueri se penis expiatoris, quod non satis diligenter et sæcunde talentum sibi a Deo creditum eruditioris et ingenii multiplicasset, et quia non, quanti par erat, fecisset, internas Dei suggestiones, inspirationesque etc.

Cæsarius ait, se e Benignæ Abbatissæ ore accepisse quæ narro: Gertrudis novem circiter annorum parvula in religioso Conventu educata, post mortem comparare in

choro, seque humi sterneret. Rogata ab illa, cui apparebat, quid vellet; ad satisfactionem, inquit, huc veni, quia libenter tecum in choro susurravi, semiplene verba profereus. Ideo in eodem loco jussa sum satisfacere, ubi contigit me peccare. Et nisi tibi de eodem vitio caveas, eandem penam moriens sustinebis. Satisfactione completa tendebat versus cæmeterium mirabili virtute murum transcendens. CÆSARIUS L. V. XXXVI.

Jordanus a Saxonia ait, notum sibi quemdam in ordine suo magnum a morte pro eisdem viro apparuisse, et se integerrimo anni unius spatio in atrocissimis ignis purgantibus tormentis fuisse, jam tamen Dei misericordione cæsti familie adscribendum, dixisse. Rogatus, quid ita vir in tanta sanctitatis æstimatione habitus tanto tempore tantis fuisset penis exercitatus, respondit: Ob cogitationes pravas, quibus aiebat cor suum sæpe vexatum, a divina tamen protectione custoditum, ne prouderet, omni nimirum custodia servandum est cor, cum semper, tum in his vel maxime, ut ne quid nævi adhaereat, transeat illæ quidem per cor, ad adeo lutulento pede, ut vehementer advertendum sit, ne quod luti frustum, ne quod impuri pedis vestigium post se relinquant. JORDAN. I. III. *de Com. Spir. xxx.*

Aud vi (inquit Nadasi) e viro, cujus ætas, doctrina, et religiose virtutes faciem apud me fidem invenit, nostra etate vivum, nobilitate ac virtute præstantem, die Beatæ Virginis confessum fessio (ipse illi a conscientia arcanis erat) et communionem munitionem, domi frugali refectum prandio, ad visitandum Patrem confessarium suum adisse, ibi oblatum sibi urbane humanitatis causa vini vitrum exiguum semel ebibisse: domum redeuntem, nocte, repentino nescio quo morbo decessisse. Patri ipsi, præmisso in faciem calidissimo anhelitu adfuisse, ac se mortuum et in purgatoris supplicii penas dare dixisse. Rogavit hominem is, qui mihi hæc retulit, Pater, quid ita ipi purgatorio esset, cum heri confessus et indulgentiam plenariam fuerit consecutus causam dedit defunctus, se quidem indulgentias consecutum, sed post prandium pauxillum illud vini ex illo vitrello bibisse supra sitim, ideo se penas dare, et daturum, donec pro se sacrum fiat. Rogavit ergo, ut id quamprimum liceret, facere ne omitteret, signum liberationis fore, si non rediret. Fecit, ut primum per

tempus licuit summo mane sacrum Pater, et anima non rediit. NADASI, l. c. *hebd. XXX, n. 3.*

Modica res, inquit idem, videbatur matutina juscini sumptio religioso illi valetudine non satis firma utili, et tamen aiunt etiam nunquam superstites, illum in fineto sedere visum post mortem et quidem usque ad os, et causam illam fassum, quam dixi. *ib. n. 4.*

S. Birgittæ pro anima præclaræ virtutis viri oranti dictum a Beatissima Virgine: Filia, hujus Eremitæ amici mei anima de corpore egressa, mox pervenisset in cælum, si in morte perfectum habuisset desiderium pertingendi ad presentiam Dei, ejusque visionem: quod quia non habuit, delinetur nunc in purgatorio desiderii, ubi nulla poena est, nisi solum desiderium perdeniendi ad Deum. Scito tamen ipsam traducendam in cælestem gloriam, antequam corpus ejus recondatur in terra. Quis ergo securus, quis ab igne illo tam cito, ac putamus, evadit inter mortuos liber? *Elosius in conclav. XIII.*

Fr. Sylvio Capuccino una anima in templo ante SS. Sacramenti aram sic locuta est, ut ita dicam, lacrymabilissime: Ah mihi! Ah mihi! quid non debeo penarum pati! O jusse hominum iudex, quando illis finem impones? O fratres! O fratres! Si vos sciretis, quam hæc graves sint penæ, quod non terroris ac tremoris conciperetis? O Sylvi, ego sum anima fratris N. quæ horribilibus in Purgatorio tormentis exerceor! causa horum sunt peccata lingue mese, ob quam ego tanta patior, quanta eloqui plane non possum. Aiebat se rixas interdum inter fratres excitasse; hoc vero, uti maxime videbatur, quod contra Franciscum ejus loci Superiorem seu Guardianum deliquisset, illum accusando non zelo, sed alio affectu. Quare demisse rogare se, ut sui loco Sylvius veniam, simulque triginta sacrificia Missæ peteret a Superiore offensus a se. Superior libentissime omnibus annuens, tres proximos dies omnibus sacerdotibus, ut pro fratre illo sacrificarent, destinavit. Tertio die adfuit, ad agendas Guardiani gratias, purgata jam anima, dixitque se jam ad cælum proficisci, ibi se illum præstolaturum. Primum offensas remitti sibi voluit, tum denuo offerri sacrificia, et quidem illius opera, quem a se sciebat offensum. NADASI, *hebd. XXI, n. 3.*

Catharina Riccia Florentina, ut in ejus

vita Guidus lib. I, cap. XXI, testatur, Anno 1545, die Purificationis B. Virginis ad suum conclave redux reperit illic Deiparam Virginem cum parvulo suo Filio Deo Jesu et cum S. Vincentio Confessore. Ibi sub pallio vidit quarundam ejusdem Cœnobii monialium animas, et sororis suæ, quæ omnes erant Catharinæ precibus a Purgatorio liberatæ. Horum integram tenuit cœlesti spectaculum. Dedit B. Virgo Catharinæ in sinum felicem parvulum suum, qui illam monuit, ut primo certæ quædam e cœnobio labeculæ tollerentur. Secundo ut omnibus diceretur, ut de ope certæ ad Jesu Matrem recurrerent. Tertio, ut Cœnobii mater, non tantum adverteret ad errores, verum cum plurima charitate etiam penitentibus animadverteret, ne ipsa postea in Purgatorio pateretur, quæ neglexisset. *Idem XVII, hebd. XXXI, n. 4.*

Berlaymont ex aliis novennis parvuli meminit, qui matris e Purgatorio spectabilis, dixit adeo acerbis se doloribus cruciari, ut si multis annorum millibus comportarentur carbones, tantum facere non possent incendium. Maternum cor ad hæc illicrymari, et inculpati parvuli penas obstupescere cepit. Ad parvulus incurium se in exolvendis minimis quibusdam debitis fuisse se dixit, quæ forte pro reculis, quas ad pueriles usus emerat, contraxerat. Satis ergo creditoribus fieri, ac preces pro se fundi jussit. Et vero liberaliter id ac peribenter fecit mater optima, cui gratias jucundas retulit in libertatem filiorum Dei assertus novennis puer, dicens: O mater dilecta gratias tibi ago: ex quo debita mea persolvisti, me a Purgatorio liberasti, ideo cælos introibo, et pro te ac fratribus meis Deo supplicabo. *ibid. ebd. XXXIV, n. 4.*

Monachus quidam, teste Vincentio, in extremis agens, antequam decederet, raptus est in spiritu, ductusque est ad loca penarum infernalium, viditque, quod sine horrore referre non possumus, animas scilicet multas veribus, et contis acuminatis infixas, ad rogum maximum in modum anserum torreri et assari, ipsosque crudelissimos tortores sufflatoris aliisque igneis instrumentis miserorum tormenta totis nisibus aggregantes. Alii vero patellas et sartagineas ignitas desubtus jacentes ponebant, adipemque, qui de ardentibus jaentium membris fluebat, diligentissime colligentes, eundem rursus bullientem et ferventem super eos, a quibus fluebat, refundebant, quam penam cæ-

teris cruciatibus intolerabiliorem eis esse considerabat. Posthæ ductus est ad quemdam refrigerii locum, ubi multitudinem animarum, quasi post gravem aliquem laborem quiescentium invenit, interrogatusque ab Angelo ductore suo, si sciret, quæ hæc essent, se nescire respondit. Sanctus vero Angelus dixit ei: Hi, quos vidisti ad ignem illum permaximum assari, homines sunt ordinis tui, qui licet criminalibus peccatis se nequaquam fœdaverint, non tamen, sicut monet Scriptura, servire Domino in timore et tremore curaverunt, non disciplinæ censuram tenere, non quietis et silentiî patientes esse, non denique vigiliarum et orationum solemnem devotionem, neque laboris sanctæ psalmodiæ executionem strenue, sicut oportet, emulari studuerunt, sed magis curiosi, facti, vagi, superflui, desidiosi, pigri, somnolenti, signis, jocis et levitatibus indulgentes, monasticæ professionis puritatem violare non timerunt, qui postquam, secundum æquissimam Dei sententiam in supra visis pœnis alii brevius, alii prolixius pro quantitate et qualitate excessuum suorum purgati fuerint, mediante gratia Dei, in hunc refrigerii locum introducuntur, atque hic post horrenda supplicia illa paucantes, perfectionem beatitudinis suæ cum patientiâ præstolantur. *Vinelat. spec. hist. cix.*

Duo fratres, quorum unus novitiûs, et alter prædicator erat antiquus in conventu Coloniensi, eodem die defuncti sunt. Tertia vero die post, novitiûs gaudens infirmario apparuit, dicens, quod propter fervorem conversionis, quem habuit, ita cito purgatus est. Post menses autem prædicator dictus eidem infirmario apparuit gloriosus, pulcherrimum monile habens in pectore, et multos lapides pretiosos in veste, et auream coronam in capite, cumque frater quæreret ab eo, quare novitiûs cito, et ipse tarde purgatus fuerat, et quid illa insignia figurabant, respondit: Ego propter familiaritates sæcularium et verba solatii duntaxat in Purgatorio fui, sed majorem gloriam sum adeptus. Monile significat rectam intentionem in Deum, lapides pretiosi animas, quas converti, corona ineffabilem gloriam, quam a Domino sum adeptus. *Annal. Domini. p. 5.*

S. Annon dimidio fere anno, priusquam e vita excederet, visus sibi domum quamdam omni decore intus et foris resplendentem intrare. Et ecce in subselliis judicialibus tam-

quam ad concilium solemniter evocati residebant, Heribertus Coloniensis Archiepiscopus, Bardo Moguntinus Archiepiscopus, Boppo et Eberhardus Trevirensis Archiepiscopi, Arnulphus Wormatiensis Episcopus, et alii quamplures Galliarum Episcopi, quorum alios in carne noverat, alios fama tantum et lectione compererat, amici omnes stolis Pontificalibus, et habentes vestem instar nivis candidam, ipse quoque candidis admodum ac pretiosis indutus sibi videbatur, sed partem candentis vestimenti, eam scilicet, qua pectus tegebatur, sordida quædam ac fœda caligo obduxerat, ac cæterum cultus ejus splendorem sua fœditate plurimum offuscabat, quam tamen ipse, nimio rubore perfusus, objecta manu tegere ac celare, ne adspicientium offenderet obtutum, conabatur. Vidit inter eos sedem sibi quoque miri decoris paratam, quam cum occupare gaudio, et exultatione æstuans procuraret, surgens Arnulphus Wormatiensis Episcopus, modesta voce eum prohibuit, dicens: Reverendos Patres, qui assiderent, nolle eum in suum admittere consessum, propterea quod vestem ejus turpis hæc macula fœdaret; cumque jussus loco cedere, flets, confectoque nimium animo egrederetur, insectus eum idem Episcopus, æquo, ait, animo esto, Pater, maculam tantum hanc, quæ vestem tuam infecit, maturius ablu præcipe, quia non post multos dies, beatæ hujus mansionis consortium, et sanctorum Patrum, quos aspexisti, confessum voti compos percipies. Mane facto, cum familiari cuidam suo visionem retulisset, ille sapienter rem conjiciens: macula, inquit, hæc vesti tue illata, nihil aliud est, Pater, ut æstimo, quam memoria injuriæ civium tuorum, qui te anno superiore Colonia expulerunt, quibus te, divinæ pietatis respectu, jam olim oportuerat admitti hujus veniam dedisse. Hæc quod bona venia dixerim, pectori tuo tenacius, quam æquum sit, insidens et amarissimo merore contra fas mentem tuam decoquens, ceteram sanctissimæ tuæ conversationis claritatem molesta quadam caligine obducit et obscurat. *Vita. ad an. 1075.*

Cæsarius refert de puero quodam, qui sine extrema unctione obiit, quem diabolus accusavit, quod germano suo obolum surripisset, nec pro eo furto poenitentiam complevisset, cumque Deum puer quasi velatum atque omnino terribilem conspexisset, audivit eum a demone petere, num

vellet ipse animam ob tam leve delictum condemnari. Postquam vero pro ea viginti quatuor seniores Deo supplicasset, conjectus est puer in puteum plane horrendum et ardentem, in quo ubi per horam terribilissime tortus fuisset, ad vitam rediit, tantaque se brevi illo horæ spatio perpessum fuisse affirmavit, ut nullatenus sibi possibile fore dixerit, tormentorum gravitatem explicare. *Elias a Jesu f. LXI, p. 1, purg.*

DIURNITAS. — Quidam Monachus defunctus Abbati apprensus, et poenitentiam pro peccatis petens, cum Abbas ei injunxisset, ut pro poenitentia maneret in Purgatorio, donec corpus ejus sepultum foret exclamavit voce magna: O poenitentia sine misericordia. *Spec. ex d. IX, ex CLXXIII.*

Pater quispiam Dominicanus cum fratri cupiam suo agonizanti sacrum promisisset, post sacrum mox dictum apprensus frater dicebat, jam sibi viginti annis interim clapsos videri. *Job. ANDRIÆ, tr. II, de Purg.*

Quidam scelerate vivens gravi morbo cruciatus, cum optione per Angelum facta tres Purgatorii dies pro biennali morbo elegisset, ubi vix per horam in Purgatorio fuit, putavit, se plurimis annis ibi hæsisse, ideoque rogavit, ut ad terras redire liceret, male se quippe, quamdiu Deus vellet, gravissimo morbo vexari, quam reliquis duobus diebus in Purgatorio hæerere. *S. ANTON, p. 4, sum. rit. XIV, c. x, § IV.*

P. F. Constantinus a Salvatore vir aliqui sanctus, et gratis gratis datis in hac vita oratus, nonnullis post obitum diebus apparuit, dixitque, triduo se Purgatorii pœnis, quæ trium millium annorum spatium videbantur, purgatum fuisse, quod et in superioris officio paulo remissior fuisset, et nimis indulgens in remissionibus concedendis. *BOVERUS in annal. Capucc. t. VII, p. 204.*

INOC. III. Pontifex S. Ludgardi flammis circumdatus apparuit dixitque, cruciandum se esse pœnis acerbissimis usque ad diem judicii. *S. RAYNI XVI.*

Quidam in spiritu raptus, inter alios doctorem quemdam decretorum in Purgatorio vidit, quem cum interrogasset, num se prope diem liberandum speraret, scio, respondit ille, quod ante diem judicii veniam non consequar. *DIOX. Car. n. 40, de novissi.*

EXEMPLA DOMESTICA.

B. Virgo Celso Finetto Scolastico apparuit,

et quatuor annis in Purgatorio hæsurum dixit: socium vero illius Ridolfinum logica studiosum non longo intervallo secuturum, et biennio ibidem detentum iri. *An. Rom. 1797.*

Mortuus erat prope Neapolim Theologia studiosus, qui post mortem intimo socio apparuit, dixitque, se in Purgatorio graviter vexatum esse, quod olim in Sacro aliquantulum confabulati essent, nec confessi; ipse proin adhuc confiteretur. *Annua Coll. Neap. 1605.*

P. Jacobus Rhem cum quemdam sordida veste et forma sibi apparentem interrogasset, qua de causa adeo torqueretur, is respondit, se propter flagellationes sine facultate peractas iis pœnis adjudicatum. *Annua ingolst. 1618.*

Quidam Pater, quod non ea, qua par erat, alacritate et celeritate moribundis adstifisset, post mortem invisibiliter id officium præstare, et sic interea visione beatifica carere debuit. *Ex litt. manuscr.*

Cum P. Michael a Fontibus in India aliquando ex laboribus consternatus jaceret, B. Virgo illi apparuit, bonoque esse animo jussit; ob hos enim la bora a Purgatorio liberum fore. Quo dicto mire ille recreatus semper Feria secunda, ob hoc beneficium humi cœnabat, lanesque lavabat. *Annua Arag. Domus prof. Valent. 1606.*

Egrotabat aliquando juvenis ex Societate necdum initiatus, sed sensu et virtute juvenilem ætatem supergressus. Hic, ingravescente morbo, uni familiari socio dixit: Hens tu, mi Frater, ora, observeo, pro me Dominum; grandis enim mihi imminet tempestas. Et ecce vix hæc dixerat, cum subito multiplex cruciatuum et dolorum procella ingruere, æstare pectus, ardere, premi, frangique scapulae, humeri, tergum, caput totum tremere, pungi, lancinari cepit, imo et omnibus reliquis in membris et ossibus desævire malum. Stupere interim omnes, condolere laboranti, precibus ad Deum juvare, blandisque vocibus consolari æstantem, ipse patienter omnia tolerare, et B. Virginis opem implorare. Perduravit viginti quatuor horis hoc malum, quibus elapsus æger quasi in portu consistens causam tantæ tempestatis explicuit, dixitque, se petiisse a B. Virgine, ac Deo, ut Purgatorium suum in hac vita sustinere liceret, precesque suas exauditas fuisse. Unde paulo post sancte in Collegio Eboresis obiit. *FABER in aucta. ch. IV, in festo S. Jo. Bapt. n. 3.*